memòria/08

Fundació Deixalles

Una alternativa ecològica i social

Introducció

Aquestes pàgines que teniu a les mans volen ser un recull de les experiències i esforços, desenvolupats al llarg de l'any 2008, de tots i de cada un dels equips de la Fundació, que han fet seu el repte fundacional de desenvolupar iniciatives encaminades a la inserció social i laboral de persones en situació o en risc d'exclusió.

La Fundació Deixalles s'ha anat constituint a partir de les persones que varen i estan desenvolupant el "Projecte Comú". Es tracte d'una entitat sentida i viscuda com un projecte propi. És un projecte que es fonamenta amb l'esforç i amb la participació de cada una de les persones implicades.

El "Projecte Comú" ens queda reflectit als Estatuts, que per mitjà de la Carta de l'Economia Solidària ens parla d'equitat, de tolerància, d'accions en favor del medi ambient, de llibertat, de democràcia, de cooperació, de transparència, d'equitat i d'obertura cap al mon.

En 2008 hem continuat desenvolupant les activitats habituals de la Fundació, prioritàriament vinculades a la millora mediambiental i la inserció sociolaboral: la recollida i selecció d'objectes voluminosos de procedència domèstica, la del paper, del vidre i envasos, i el tractament de cada una d'aquestes fraccions per a possibilitar la seva reutilització i/o reciclatge. Amb menor intensitat, s'han desenvolupat altres tasques: neteja d'edificis, torrents, platges i camins, jardineria ecològica, educació ambiental, comerç just, etc.

Un fita important ha estat la celebració del 10è aniversari de l'obertura de la delegació de Felanitx. Reflecteix no solament la maduració del projecte, sino també l'aprofundiment en el teixit social i econòmic de la comarca, i a la vegada haver esdevingut en un referent al camp dels residus i de la reutilització.

També destacaríem la inauguració de la nova nau a la delegació de Palma, es tracte d'un espai idoni per a l'exposició dels objectes que provenen de la recollida domiciliària, els qual han passat prèviament per alguns dels nostres tallers d'inserció. Per a la construcció d'aquesta nau hem comptat amb la col·laboració del Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca.

A principis del 2008 va entrar en vigor la Llei d'Empreses d'Inserció. Es tracte d'una normativa llargament esperada per Deixalles (a l'any 1998 ja formàvem part de la Comissió del Congrés de Diputats que treballava una proposta de Llei), com per a totes aquelles entitats que han estat desenvolupant tasques d'inserció sociolaboral: fundacions, associacions, així com per a totes les iniciatives empresarials creades per aquestes.

Aquesta nova figura ens possibilitarà realitzar un salt de qualitat en els processos d'inserció sociolaboral, la creació de noves iniciatives socioeconòmiques i de treballar a partir d'unes d'estructures més adequades per a la interrelació entre les persones.

Des del Patronat, la direcció, els equips de gestió, els treballadors i voluntaris de la Fundació vos volem agrair a totes aquelles persones, entitats i institucions que amb la seva col·laboració van fent possible seguir construint aquest il·lusionant projecte que s'anomena Deixalles.

Índex

1. Qui som

1.1 Principis de l'economia solidària

1.2 Les persones

1.3 Les nostres polítiques

2. Àrea social

3. Àrea ambiental

3.1Àmbit educatiu

3.2Residus

4. Iniciatives d'inserció econòmique

4.1 Serveis de gestió de residus

4.2 Teula

5. Codesenvolupament i cooperació

5.1.Macroprojecte: Codesenvolupament i Migracions

A La diversitat en els serveis de gestió de residus

B. Emprenedors

C. Comerç just a Eivissa

5.2. Cooperació

6. Cream xarxa

7. ingressos/despeses 2008

Agraïments

1. Qui som

La Fundació Deixalles és una entitat sense ànim de lucre constituïda l'any 1986 a iniciativa de la delegació d'Acció Social del Bisbat de Mallorca i de la Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM).

La Fundació assumeix els principis de l'economia solidària i té com a objectiu contribuir a construir una societat més justa i més sostenible afavorint la inserció sociolaboral de persones en situació o en risc d'exclusió de les Illes Balears mitjançant activitats relacionades, principalment, amb els residus i amb la millora del medi ambient.

1.1) Principis de l'economia solidària

La Fundació Deixalles basa la seva activitat en els principis de l'economia solidària, una economia que està al servei de les persones i no l'inrevés i que es regeix pels principis següents:

* **Igualtat**. Satisfer de manera equilibrada els interessos de totes les persones protagonistes (treballadors i treballadores, empreses, socis i sòcies, clients, proveïdors, comunitat local...) interessades en les activitats de l'empresa o de l'organització.
* **Llocs de feina**. L'objectiu és crear nous llocs de feina estables i afavorir l'accés a persones desfavorides o poc qualificades, a més d'assegurar a cada membre de la Fundació les condicions de treball, una remuneració digna i estimular-ne el desenvolupament personal i la presa de responsabilitats.
* **Medi ambient**. Afavorir accions, productes i mètodes de producció no perjudicials per al medi ambient a curt i a llarg termini.
* **Cooperació**. Afavorir la cooperació en lloc de la competència dins i fora de l'organització.
* **Sense caràcter lucratiu**. Les iniciatives solidàries no han de tenir per finalitat l'obtenció de beneficis, sinó la promoció humana i social, la qual cosa no és un obstacle perquè sigui imprescindible equilibrar el compte d'ingressos i despeses i, fins i tot, si és possible, obtenir beneficis.
  Ara bé, els possibles guanys no s'han de repartir en benefici particular, sinó que s'han d'invertir en la societat mitjançant el suport a projectes socials, a noves iniciatives solidàries o a programes de cooperació al desenvolupament, entre d'altres.
* **Compromís amb l'entorn**. Les iniciatives solidàries han d'estar plenament inserides en l'entorn social en què es desenvolupen, fet que exigeix cooperar amb altres organitzacions que afronten diversos problemes del territori i implicar-se en xarxes, com a únic camí perquè experiències solidàries concretes puguin generar un model socioeconòmic alternatiu.

La Fundació Deixalles té set delegacions: sis a Mallorca (Palma, Sóller, Felanitx, Llevant, Calvià i Inca) i una a Eivissa. Totes formen una xarxa d'activitats i de tallers que possibiliten l'aprenentatge de competències personals i professionals i a la vegada són els instruments essencials per canalitzar cada un dels processos d'inserció.

L'altre pol de l'entitat són les iniciatives d'inserció econòmiques:

* **Els serveis de gestió de residus** (SGR) són activitats que la Fundació desenvolupa a les plantes de selecció i tractament de residus del Consell de Mallorca gestionades per les empreses Tirme i Mac Insular en virtut d'una concessió administrativa.
* **Teula** és un projecte que fa tasques relacionades amb la neteja. Es duen a terme serveis de manteniment d'oficines o locals, posada a punt de locals, finals d'obres..., incorporant criteris de qualitat i de gestió ambiental.

1.2) Les persones

Les persones són les protagonistes fonamentals de la Fundació.

L'any 2008, han participat unes 12.000 persones directa i unes 36.000 indirectament a les diferents activitats del projecte de la Fundació Deixalles (itineraris d'inserció, activitats educatives...).

Les persones beneficiàries dels projectes que desenvolupen processos d'inserció sociolaboral han estat 439, de manera que s'ha produït un increment d'un 4% respecte de l'any anterior.

Hi ha hagut 821 persones que s'han beneficiat dels serveis d'orientació laboral (GOL), tant a Mallorca com a Eivissa, amb un increment d'un 11% respecte de l'any anterior.

La plantilla de treballadors és la següent:

	TOTAL	Dones	%	Homes	%
Plantilla de treballadors	362	154	42,54%	208	57,46%

1.3) Les nostres polítiques

Sistema de qualitat

Després d'haver obtingut el 2007 el certificat de gestió de qualitat ISO 9001 quant a l'aplicació del Programa d'inserció sociolaboral, la Fundació Deixalles ha apostat durant el 2008 per consolidar el sistema com a eina de gestió a les diferents delegacions de Palma, Sóller, Felanitx i Llevant, així com introduir-lo a la delegació d'Eivissa. Mostra d'això són els resultats positius de la darrera auditoria, així com la forta implicació i l'esforç de tot el personal per aconseguir la implantació del sistema de gestió de qualitat.

Aquesta implantació s'aplica al Programa d'inserció sociolaboral, a totes les activitats del servei del Gabinet d'Orientació Laboral i a les activitats de suport dels processos de capacitació sociolaboral adreçades a persones en risc o en situació d'exclusió de Mallorca, de les delegacions de Palma, Sóller, Felanitx i Capdepera (formació en gestió de residus: taller de recollida selectiva, taller de deixalleria i condicionament, taller de fusteria, taller de recuperació de metalls, taller de jardineria ecològica i serveis de jardineria, taller de roba, taller de restauració de mobles, taller d'electrodomèstics i taller de donació).

AENOR
Empresa Registrada
UNE EN ISO 9001
CERTIFIED IQNet MANAGEMENT SYSTEM
ER-0211/2008

Formació

Per a la Fundació Deixalles, la formació dels nostres treballadors i treballadores és un aspecte important com a eina de capacitació i reciclatge professional.

Hi ha diferents tipus de formacions en el nostre pla de formació: la formació interdisciplinària, la formació segons el lloc de feina (grupal i individual) i la formació en prevenció de riscs laborals.

TIPUS DE FORMACIÓ	HORES
Formació interdisciplinària (sessions grupals de dues hores amb temàtiques interdisciplinàries: empreses d'inserció, residus...).	**114**
Formació segons el lloc de feina i grupal (formació específica de grups i segons el lloc de feina): prevenció de l'estrès, resolució de conflictes i habilitats directives.	**70**
Formació segons el lloc de feina dels treballadors i treballadores de forma individual segons les peticions o les necessitats detectades.	**920**
Prevenció de riscs laborals.	**145,5**

Riscs laborals

Durant l'exercici del 2008, s'ha reforçat el Departament de Prevenció de Riscs Laborals amb l'estructura organitzativa següent per poder gestionar la prevenció de riscs laborals (PRL) a tots els centres de treball:

1 coordinador de PRL
2 tècnics en PRL
1 administrativa de PRL

D'altra banda, es va concertar amb un nou servei de prevenció aliè (PREVIS, SLU) la realització de totes les especialitats preventives:

Seguretat en el treball
Higiene industrial
Ergonomia i psicosociologia aplicada
Vigilància de la salut

Durant aquest exercici s'han fet actuacions en matèria preventiva per aconseguir un nivell adequat d'integració de la PRL en el sistema general de gestió de l'entitat; en aquest sentit, ha adquirit una importància vital el compromís de la direcció en aquesta comesa.

El Departament de Prevenció de Riscs Laborals de la Fundació Deixalles, així com el servei de prevenció aliè, ha dut a terme actuacions en matèria preventiva per aconseguir el compliment legal de totes les obligacions empresarials en matèria de PRL. Aquestes han estat:

- **Pla de prevenció**
- **Avaluacions de riscs**
- **Planificació de l'activitat preventiva**
- **Informació**
- **Consulta i participació**
- **Formació**
- **Vigilància de la salut**
- **Protecció de treballadors i treballadores sensibles**

Com a dades significatives d'aquest exercici del 2008, cal destacar les actuacions següents en matèria preventiva:

Formació: S'han fet 93 sessions formatives en matèria de PRL a tots els centres i delegacions.

Planificació de l'activitat preventiva: S'han fet un total de 285 accions preventives que s'han aplicat o estan en curs d'aplicació. Això suposa un grau de compliment sobre el que s'ha planificat d'un 72%

Vigilància de la salut: Tots els treballadors i treballadores de la Fundació que legalment estan obligats a fer-se un reconeixement mèdic per garantir la seva seguretat i salut l'han superat, i també tots els que voluntàriament s'han fet el reconeixement.

Consulta i participació: Pel que fa als tres comitès de seguretat i salut constituïts en la Fundació Deixalles, el nombre de reunions periòdiques sempre ha estat superior a les legalment establertes per garantir aquest dret dels treballadors i de les treballadores. S'han fet reunions extraordinàries dels tres comitès de seguretat i salut de l'entitat.

PREVIS

SOCIEDAD DE PREVENCIÓN DE MUTUA, BALEAR PREVIS, S.L.

كشف طبي للصحة الوظيفية

EXAMEN MÉDICO DE SALUD LABORAL

للوفاء بالمادة رقم 22 من قانون الوقاية من مخاطر العمل رقم 1995/31، الصادر في 8 نوفمبر "نوفمبر"، يجرب العامل الذي تظهر بياناته وتوقيعه في هذه الوثيقة عن موافقته على الخضوع للاختبارات الطبية والاختبارات الإضافية اللازمة من أجل تقييم صلاحيته الوظيفية بحسب المخاطر الموجودة في مكان قيامه بممارسة الوظيفة، كما ويوافق على أن يكون محتوى هذه الاختبارات ونتائجها في متناول العاملين في مجال الصحة الذين يتولون مراقبة الصحة في الشركة.

Para dar cumplimiento al artículo 22 de la Ley de Prevención de Riesgos Laborales 31/1995 de 8 de noviembre, el trabajador, cuyos datos y firma constan en este documento, presta su consentimiento para someterse a las pruebas médicas y complementarias necesarias para valorar su aptitud laboral conforme a los riesgos en su puesto de trabajo, y a que el contenido y resultado de las mismas sólo a disposición del personal sanitario encargado de la Vigilancia de la Salud de su empresa.

يتمتع محتوى الكشوفات الطبية وباقي الأقوال التي يتم التصريح بها المتعلقة بالصحة، بالصبغة السرية، ويلتزم الأشخاص الذين يقومون بالإطلاع عليها بمراعاة واجب السرية المهنية.

El contenido de los exámenes médicos y demás declaraciones relativas a su salud tendrán carácter de confidencial, estando sujetos quienes los consulten al deber del secreto profesional.

يتم إعلامكم بأن الاختبار الطبي الخاص بالصحة الوظيفية يشمل على تاريخ الأمراض التي تمت المعاناة منها (مجموعة أسئلة و / أو تحقيق طبي)، وكشف إكلينيكي وكشف سولوجي (اختبار) ودراسات تكميلية بحسب المخاطر المرتبطة بالمكان الذي تؤدي فيه وظيفتك، هذا إلى جانب وصف مفصل لتاريخك الوظيفي. لهذا الغرض ستكون شاكرين لك في حالة ما إذا قمت بتعبئة مجموعة الأسئلة هذه مع الكتابة بأحرف كبيرة ووضع علامة × في المكان المناسب.

2. Àrea social

L'Àrea Social és un dels eixos transversals de la Fundació, i es constitueix en l'element vertebrador dels itineraris d'inserció sociolaboral en possibilitar un espai de reflexió i de coordinació de les actuacions dirigides a persones en situació o risc d'exclusió que es duen a terme a les delegacions i als projectes de les plantes i Teula.

Itineraris d'inserció sociolaboral

L'objectiu fonamental de la Fundació Deixalles és la formació i la capacitació sociolaboral de persones en risc o en situació d'exclusió perquè puguin, posteriorment, aconseguir llocs de feina dignes que en permeti el desenvolupament integral com a ciutadans i ciutadanes.

Això es du a terme mitjançant els itineraris individualitzats que les persones fan als tallers de recollida, reciclatge i reutilització de residus que desenvolupa la Fundació.

Les persones reben el suport, la formació i l'atenció psicosocial necessaris, que du a terme un equip multiprofessional, així com una beca econòmica durant el temps que dura el procés a la Fundació.

	Persones ateses	Persones que han estat baixa	Insercions amb contracte	Insercions sense contracte	% d'inserció
PALMA	94	72	21	3	33%
SÓLLER	42	25	3	3	24%
FELANITX	107	107	19	8	25%
CAPDEPERA	31	11	3	1	36%
CALVIÀ	34	9	6		66%
EIVISSA	80	57	16		28%
INCA	42	20	7	3	50%
TOTAL	430	301	75	18	31%

L'activitat dels tallers de la Fundació Deixalles s'inicia amb la recollida i la manipulació dels residus. Per fer aquesta activitat, hi ha establert un sistema de recollida, classificació i reparació dels materials cedits per particulars o empreses a cada una de les delegacions amb la finalitat de fer-ne possible la reutilització.

Un cop que els materials arriben a la Fundació Deixalles, els/les monitors/es i les persones usuàries en procés d'inserció són els encarregats de classificar-los i enviar-los als tallers respectius:

Tallers

Taller de recollida	S'hi recullen els voluminosos reutilitzables o per reciclar (mobles, roba, paper, llaunes, etc.).
Taller de fusteria	Aquest taller es dedica a la reparació i la reforma dels mobles usats que arriben, a més de la recuperació de fusta vella per fer mobles nous. Els mobles reben un tractament natural, respectuós amb el medi ambient
Taller de deixalleria	S'hi fa la primera selecció i classificació dels objectes que arriben a la delegació. S'hi desballesten els objectes irrecuperables per possibilitar-ne el reciclatge. Si no és possible, s'envien a la destinació ambientalment més correcta.
Taller de reutilització d'electrodomèstics	En aquest taller els electrodomèstics es revisen, es reparen, es pinten i es netegen per preparar-los per ser reutilitzats. Els electrodomèstics sense potencial de reutilització es descontaminen i es reciclen.
Taller de reutilització de roba	La roba passa per un minuciós procés de selecció i classificació per tal de donar-hi l'aprofitament i la destinació que siguin millors.
Taller de restauració de mobles	Reparació i restauració de mobles vells. És un taller específic de la delegació de Sóller.

Nau d'exposició	En aquest espai s'exposen els objectes que han estat seleccionats i recuperats als tallers abans esmentats. Aquests objectes poden ser adquirits a canvi de donatius dels particulars.
Taller de jardineria ecològica	Formació en la configuració i el manteniment de jardins de manera ecològica.
Taller de recuperació de metalls	Es rep, se selecciona, es recupera i es lliura el metall recuperat.

Àrea de Salut Mental. Deixalles Calvià

- Centre Social de Dia "HAFRIA" (Centre de Rehabilitació Psicosocial) per a persones amb malalties mentals.

  Nombre d'usuaris atesos: 22

- Centre Especial d'Ocupació "Frontera" per a persones amb malalties mentals.

Desenvolupament e'activitats medi ambientals de:

a. Neteja i manteniment de Finques Públiques
b. Neteja i manteniment de platges (Litoral)
c. Neteja i manteniment de Torrens.
d. Manteniment i conservació de camins rurals catalogats.

Nombre d'usuaris atesos: 9

GOL (Gabinet d'Orientació Laboral)

El GOL (SOL a Eivissa) és un servei de suport a la inserció de col·lectius vulnerables i que forma part de la Xarxa de Serveis del SOIB. El GOL s'ha configurat com un recurs específic que tracta de millorar el grau d'ocupabilitat i de qualificació de les persones, facilitar-ne el procés d'inserció laboral en coordinació amb altres professionals de l'àmbit sociolaboral que treballen en xarxa, amb l'objectiu de ser un recurs per a l'observació, l'estudi i la sensibilització sobre l'exclusió i la inserció sociolaboral.

Aquest servei té presència física a Palma, Sóller, Felanitx i Llevant, i des de novembre del 2008, a Inca; cobreix part del territori de Mallorca segons les demandes. El GOL és part important d'un programa més ampli, el programa d'inserció sociolaboral GUIA, el qual consta d'una oferta formativa de capacitació laboral amb cursos que abracen diferents àrees, com ara: residus sòlids urbans, neteja d'espais exteriors i neteja d'immobles. El Servei d'Orientació Laboral d'Eivissa i Formentera (SOL) s'integra en un projecte més ampli de capacitació laboral anomenat Ecoempleo.

A Deixalles Calvià es desenvolupa el Servei d'Orientació i itinerari integrat pel col·lectius de persones amb malalties mentals.

	Persones ateses	Persones amb demanda de feina	Insercions amb contracte	Insercions sense contracte	% d'inserció
Palma	291	224	91	10	35%
Sóller	69	75	19	14	44%
Felanitx	143	77	25	7	42%
Llevant	76	66	23	10	50%
Calvià	50	28	7	0	25%
Eivissa	192	92	62		67%
Total	821	562	227	41	48%

El % d'inserció s'agafa del nombre de persones amb demanda de feina

Els projectes que s'han fet aquest any i que possibiliten el desenvolupament dels processos de capacitació i inserció sociolaboral han estat:

* Itineraris per fases (Palma, Sóller, Felanitx, Llevant, Calvià, Eivissa i Inca). Programa propi de la Fundació.
* Serveis d'Orientació Específics i Itineraris Integrats d'Inserció, Programa d'Inserció Sociolaboral GUIA (Palma, Sóller, Felanitx, Llevant), Projecte Ecoempleo (Eivissa) i servei de orientació amb col·lectius amb malalties mentals, Projecte Endavant de Calvià, finançats per la Conselleria de Treball i Formació.
* Renda mínima d'inserció (Calvià, Felanitx, Sóller, Llevant i Inca), finançada pel Consell de Mallorca i SOIB.
* Projecte Dona, finançat per la Fundació Deixalles i l'Ajuntament de Palma. (Palma)
* Projecte per a immigrants, finançat per la Fundació Deixalles. (Palma)
* Projecte de passatges, finançat per l'Ajuntament de Palma. (Palma)
* Projecte de menors, en col·laboració amb la Direcció General de Menors. (Palma)
* Contractes d'interès general (Palma, Calvià, Felanitx, Llevant, Eivissa, Sóller i Inca), finançats per la Conselleria de Treball i Formació.
* Macroprojecte Desenvolupament i Migracions, finançat per la Direcció General de Cooperació de la Conselleria d'Afers Socials.
* Projecte de neteja i manteniment de torrents a Calvià i Andratx, en virtut d'un conveni amb la Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria de Medi Ambient (Calvià).
* Centre Social de Dia, Programa en conveni amb l'IMAS-Consell de Mallorca (Calvià) .
* Itineraris per a persones amb greus dificultats d'inserció, finançats per l'IMAS (Inca).
* Itineraris d'inserció per a persones immigrants de la comarca d'Inca, finançats per la Conselleria Afers Socials D.G. d'Immigració. (Inca).
* Programa Reinici Conselleria d'Afers Socials (Felanitx, Sóller i Llevant).
* Curs formatiu finançat per la Conselleria de Treball (Felanitx).
* Projecte Incorpora. Fundació La Caixa. (Eivissa).
* Projecte d'inserció laboral. Ajuntament de Sant Josep. (Eivissa).
* Accions d'inserció sociolaboral a Eivissa (Obra Social de Sa Nostra).
* Formació de neteja per a persones en risc d'exclusió social i laboral. Consell d'Eivissa. (Eivissa).
* Projecte d'inserció laboral. Ajuntament de Sant Josep. (Eivissa).
* Projecte d'Inserció i reciclatge finançat per el Consell de Eivissa. (Eivissa).

3. Àrea ambiental

3.1 Àmbit educatiu

Mallorca Recicla

És un programa d'educació ambiental que té com a objectiu fomentar la reducció, la reutilització i la recollida selectiva de residus, i també el consum responsable als centres educatius. Es du a terme mitjançant un conveni entre el Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca, TIRME i la Fundació Deixalles.

Mallorca Recicla consta de dos programes educatius:

* «L'escola recicla», per a infantil i primària.
* «Millorem el centre», per a secundària.

Els programes educatius persegueixen la coherència ambiental dins i fora del centre. Aporten, a l'equip de professors i professores, formació, assessorament, material didàctic, tallers i xerrades, amb la finalitat de treballar aquest objectiu amb els alumnes i impulsar en el conjunt del centre mesures de reducció, reutilització i reciclatge.

Nombre de centres que fan un programa educatiu: 109 centres, dels quals:

* «L'escola recicla»: 82
* «Millorem el centre»: 47

Alguns centres fan els dos programes simultàniament, ja que tenen línia de primària i de secundària.
Uns 36.000 alumnes s'han pogut beneficiar de la nostra tasca.
A més dels programes educatius, fem altres activitats:

* Activitats puntuals: s'han fet 36 activitats puntuals amb un total de 466 participants.
* Visites a la Fundació Deixalles: han visitat l a Fundació 596 persones en 18 visites.
* VII Trobada d'Ambientalització de Centres Educatius.
* VII Concurs d'objectes fets amb material de rebuig.

Programa Agenda 21 Escolar

Al començament del 2005, la Direcció Insular de Cooperació Local del Consell de Mallorca, signa un conveni de col·laboració amb la Fundació Deixalles per implantar l'Agenda 21 Escolar a Mallorca. Es va iniciar com una experiència pilot a 8 centres i durant el curs 2007-08 s'ha arribat a 30 centres.
És un projecte d'educació, participació i implicació cívica basat en l'Agenda 21 Local i, per tant, consisteix a:

1. Avaluar l'estat ambiental, social i econòmic del centre d'una manera participativa.
2. Debatre possibles millores.
3. Elaborar i executar un pla d'acció per aconseguir-les.

Durant el curs 2007-08 s'han dut a terme 172 activitats als centres amb un total de 3.598 participants; també s'hi inclouen les reunions amb els ajuntaments per coordinar l'A21E amb l'A21L.

Cal destacar l'organització de la I Trobada de l'A21E i l'A21L que va tenir lloc a Porreres, a més de la IV Trobada de Centres de l'A21E.

Servei d'Educació Ambiental a Eivissa

La Fundació Deixalles du a terme diferents activitats educatives en virtut d'un conveni amb el Consell d'Eivissa des del 2006. Aquest programa té com a objectiu abordar la sensibilització de la població escolar, i puntualment de la població en general d'Eivissa, sobre la problemàtica actual de l'energia i els residus en els àmbits local, regional i global. Inicialment, s'oferien 4 activitats, però des del curs 2007-08 s'incrementaren fins a 6, i un dels tallers, «La caravana de l'energia», amb l'aula mòbil sobre l'energia del Consell d'Eivissa, que fins aquell moment es feia a secundària i batxillerat, s'ha adaptat per poder oferir-lo a primària.

Durant l'any 2008, hem pogut arribar amb aquestes activitats a 20 centres de primària i a 9 de secundària, així com a grups de cinc col·lectius no escolars. S'ha produït un increment important dels centres escolars del 38,09% respecte del 2007, especialment a primària.

Aquestes dades s'han notat en el nombre de tallers impartits, que durant el 2008 ha estat de 259, de manera que s'han més que duplicat els 111 tallers del 2007. Cal destacar l'acollida de l'activitat 5, una visita guiada a la nau de Deixalles, amb 65 grups escolars.

Totes aquestes activitats han suposat el contacte amb 4.977 participants, quantitat molt superior als 2.239 alumnes de l'any 2007.

	Act. 1	Act. 2	Act. 3	Act. 5	Act. 6
Nre. de grups	30	57	78	65	29
Participants	384	1.240	1.385	652	1.316

Taula. Grups i participants a cadascuna de les activitats durant el 2008.

A més de les activitats als centres escolars, cal esmentar l'activitat 4, que implica la presència amb personal de Deixalles de l'aula mòbil de l'energia a fires i jornades on el públic en general pot accedir a informació relacionada amb els efectes d'utilitzar energia i amb el fet de prendre mesures d'eficiència energètica.

3.2 Residus

Entre les activitats ambientals, un dels serveis que ofereix la Fundació Deixalles a la societat és la recollida de residus voluminosos que es poden tornar a utilitzar. Aquest servei és gratuït i s'ofereix a Mallorca i a Eivissa mitjançant les delegacions que té Deixalles.

Aquest servei s'ajusta a la política europea de gestió de residus: primer reduir el volum de residus generats, després reutilizar i finalment reciclar.

RESIDUS	PALMA	SÓLLER	FELANITX	LLEVANT	CALVIÀ	EIVISSA	INCA	TOTALS
VIDRE	14.750	163.679	71.839	2	0	0	0	250.270
PAPER	219.450	184.280	100.703	0	0	0	0	504.433
ENVASOS	6.230	18.750	1.045	0	0	0	0	26.025
ROBA	351.202	34.242	23.167	50.970	70.000	0	62610,4	529.581
R.A.E.E.'s	75.607	162.746	145.044	15.711	23.000	32.590	1938,75	454.698
MOBLES	273.377	139.566	69.872	21.179	85.000	93.525	30508,1	682.519
MATALASSOS	10.583	17.380	10.465	1.357	0	0	0	39.785
ALTRES	61.516	338.206	271.832	6.720	30.000	19.606	17106,7	727.880
TOTALS	1.012.715	1.058.849	693.967	95.939	208.000	145.721	112.164	3.215.191

A l'hora de fer els percentatges de reutilització, s'ha de tenir en compte que les delegacions de Sóller i Felanitx tenen un conveni amb els seus ajuntaments per recollir tots els voluminosos, tant els que estan en bon estat com els que no. Això fa que els percentatges de reutilització en aquestes delegacions siguin més baixos. Per tant, es tractaran les dades d'aquestes dues delegacions per separat.

Destinació dels residus a les delegacions de Sóller i Felanitx

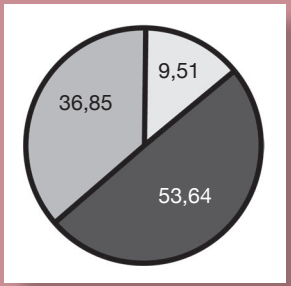

- REUTILITZACIÓ
- RECICLATGE
- INCINERACIÓ

Destí dels residus recollits a les delegacions de Palma, Llevant, Calvià i Inca

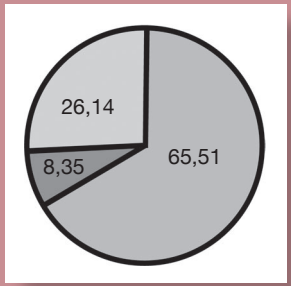

- REUTILITZACIÓ
- RECICLATGE
- INCINERACIÓ/ABOCADOR

Per fer aquests gràfics, s'han emprat les dades de recollida de roba, mobles, electrodomèstics, matalassos i altres. No s'han comptabilitzat les dades de recollida de vidre, envasos, paper i perillosos perquè no són susceptibles de ser reutilitzats.

RESIDUS PERILLOSOS I ESPECIALS (kg)	PALMA	SÓLLER	FELANITX
Olis minerals (litres)		150	700
Olis vegetals (litres)		2.800	200
Envasos contaminats		2.306	5
Fluorescents (unitats)		1.153	
Piles i bateries	137	4.325	2.320
Extintors i aerosols	102		
Envasos contaminats	237		
Restes de pintura i vernís	578		

4. Iniciatives d'inserció econòmiques

4.1 Serveis de gestió de residus

	Mitja llocs feina	Plantilla	Persones que han treballat 2008
Plantes de selecció envasos, i compostatge	50	66	111
Planta de tractament de RCD-RV - Es RafalotPT1	53	60	105
Planta de tractament de RCD-RV- Santa Margalida PT2	11	12	20
Centres de tránsferencia i pretractament de RCD i RV -CTPS	12	13	45
Estructura gestió-administració	11	11	11
TOTAL	**137**	**162**	**292**

RCD-RV. Residus Construcció Demolició-Residus Voluminòs

Els serveis de gestió de residus (a partir d'ara SGR) que gestiona la Fundació Deixalles consisteixen a fer activitats relacionades amb la selecció i el tractament de residus per a les quals està subcontractada. Cal destacar que les empreses que ens tenen subcontractats (Tirme i Mac Insular) en són titulars, en virtut d'una concessió administrativa de les activitats feta pel Consell de Mallorca.

Els serveis de gestions de residus (SGR) estan formats per 4 projectes repartits en 9 centres de treballs distribuïts per l'illa i fan activitats de selecció i de tractament de diferents fraccions de residus.

Els treballadors dels SGR formen un 48% de la plantilla total de la Fundació Deixalles: eren 162 a final del 2008, 34% dels quals eren dones.

Una de les seves principals característiques és la diversitat cultural: enguany un 50% de la plantilla ha estat immigrant, amb la presència de 22 nacionalitats. Pel que fa a la diversitat, cal destacar el treball d'interculturalitat fet el 2008 i la primera jornada d'interculturalitat SGR al setembre en què es varen fer diverses activitats. Es pot veure amb més detall el treball d'interculturalitat realitzat en el punt 5.1.

Aspectes que cal destacar

Cal esmentar que el context de crisi general, i especialment en l'àmbit de la construcció, ha tingut repercussions en la nostra activitat: a causa de la disminució de les entrades de residus de construcció i demolició i de residus voluminosos, un 53,19%, vàrem patir una reducció de llocs de feina a les plantes de selecció de residus de construcció i demolició (PT1 i PT2).

A la planta de sel·lecció d'Envases s'ha consolidat el torn d'horabaixa iniciat en el 2007.

Davant aquesta situació de crisi social, continuam dedicant esforços per estructurar el treball social en els projectes establint procediments de feina i vincles de coordinació amb els organismes socials.

Aquest treball social ha suposat el recolzament a 47 treballadors (30% de la plantilla) amb un total de 137 intervencions a diferents problemàtiques socials (Analfabetisme i Problemes amb l'idioma; Addicions; Salut mental; conflites familiars; convivència quotidiana; conflictes de gènere; racisme; problemes higiene; capacitat psicofísica; gestió documentació; projecte migratori; vivenda).

4.2 Teula

El projecte Teula té com a objectiu la inserció sociolaboral de les persones mitjançant el desenvolupament d'una activitat productiva: la neteja. Les persones que s'integren en el projecte Teula hi arriben derivades dels Serveis Socials o dels serveis d'orientació d'entitats socials. S'incorporen com a treballadores de Teula i, segons les necessitats de cada persona, es dissenya un itinerari que ha de seguir amb un procés d'acompanyament individualitzat.

Aquest projecte va començar ja fa més de 8 anys, i durant aquest temps el grup de dones que el forma s'hi ha incorporat en diversos moments del procés. Té l'estructura següent:

21 Operaries de neteja
1 Supervisora de serveis
1 Cap d'administració
1 Cap d'equip
1 Coordinadora/psicòloga

Algunes característiques dels nostres serveis:

* Qualitat ambiental
* Qualitat del servei: satisfacció del client
* Satisfacció de la treballadora
* Prevenció de riscs

L'activitat empresarial de Teula durant aquest any s'ha incrementat en un 10%, ja que hi ha hagut un augment de serveis. D'altra banda, aquest any 2008 hem comptat amb el suport de l'Ajuntament de Palma i l'Institut de la Dona per a desenvolupar diverses activitats, entre les quals hi ha les següents:

* Pla de formació dirigit a les dones treballadores (20 hores).
* Processos de seguiment social i laboral de les treballadores fets per la supervisora i la psicòloga del projecte.
* Sistematització dels processos de treball i adequació a la figura d'empresa d'inserció.

5. Codesenvolupament i cooperació

5.1. MACROPROJECTE: CODESENVOLUPAMENT I MIGRACIONS

És un projecte desenvolupat en col·laboració amb Càritas. Està finançat per la Direcció General de Cooperació de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i està enfocat, per una banda, a la realitat i el treball del col·lectiu immigrant a les Balears, i per altra banda, a la realitat dels països d'Amèrica del Sud.

A) La diversitat en els serveis de gestió de residus:

Les acciones i serveis dutes a terme durant el any 2008 han estat les següents:

Borsa de treball. El 2008, han ingressat a la borsa de treball 730 persones. D'aquestes, les nacionalitats més representatives són la nigeriana, la senegalesa i l'espanyola. Com es pot observar, el 70% de les persones que hi ha a la bora són estrangeres, amb una presència principal de l'Àfrica subsahariana.

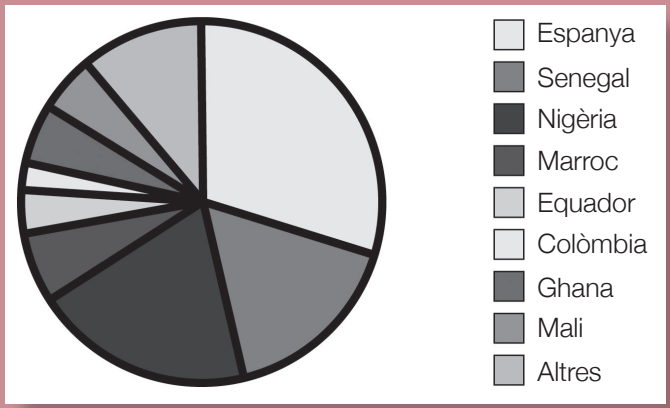

De les 730 persones que han ingressat a la borsa, 218 (30%) han anat a treballar a les plantes de tractament.

Mesures laborals a favor de la interculturalitat i la gestió de la diversitat

* Presentació de videominuts que descriuen el tipus de treball a les plantes de l'SGR per a demandants d'ocupació i noves contractacions: explicació detallada, abans d'arribar a la planta, del tipus de treball que s'hi ha de fer.
* Prevenció de riscs laborals: formació inicial amb pictogrames per salvar barreres lingüístiques.
* Treballadors traductors que faciliten la comunicació i la transmissió d'informació a les plantes.
* Cartells visuals en què s'expliquen el triatge i els mètodes de treball.
* Protocol de salut multilingüe.
* Projecte de conciliació de la vida laboral amb la familiar: excedències de 2 a 3 mesos.
* Jornades de convivència intercultural.
* Aplicació de l'article 15 del Conveni col·lectiu de recuperació de residus i matèries primeres secundàries (s'estableix una ajuda familiar per a totes les categories salarials per mes i fill/a a càrrec seu en edats compreses entre els 0 i els 16 anys, ambdós inclosos, en la quantia següent: 14 euros a tots/es els/les treballadors/es, inclosos/ses els/les fills/es que estiguin al país d'origen dels/de les treballadors/es estrangers/es.
* Classes de reforç de castellà adaptat al lloc de treball per a treballadors immigrants.
* Planificació de les formacions amb mitjans audiovisuals per salvar barreres lingüístiques.

B) Emprenedors

L'activitat consisteix a proporcionar assessorament a les persones immigrants que tinguin la inquietud d'engegar el seu propi negoci, i també oferir un assessorament i un seguiment exhaustiu de les iniciatives empresarials impulsades per immigrants.

Persones beneficiàries: directes: 131 (49% de dones sobre el total)

Distribució dels usuaris per nacionalitat

Nacionalitat més representativa		
Argentina	27	20,61%
Colombiana	13	9,92%
Uruguaiana	23	17,56%
Equatoriana	6	4,58%
Búlgara	6	4,58%
Altres*	56	42,75%
TOTAL	131	100,00%

** Altres: algeriana, boliviana, brasilera, cubana, espanyola, francesa, gambiana, italiana, japonesa, maliana, marroquina, moçambiquesa, nigeriana, paraguaiana, peruana, romanesa, ucraïnesa, senegalesa, suïssa, xilena.*

Situació actual dels serveis

SITUACIÓN ACTUAL		
Empresa en funcionament	27	20,61%
Pendent de resolució d'estrangeria	1	0,76%
Procés de maduració	31	23,66%
Soci passiu	10	7,63%
Ha ajornat la idea empresarial	3	2,29%
Ha abandonat la idea empresarial	3	2,29%
Demanda no real	13	9,92%
No pot crear l'empresa a c/t	18	13,74%
No en tenim notícies	6	4,58%
Negoci tancat	4	3,05%
Morosos	1	0,76%
Altres	4	3,05%
Autònoms que treballen de forma irregular	10	7,63%
TOTAL	131	92,37%

Aspectes que cal destacar:

El passat 28 d'octubre de 2008 es va aprovar el primer microcrèdit, de 15.000 euros, presentat a MicroBank de La Caixa i destinat a posar en marxa una escola de ball.

Els dies 13 i 14 de novembre, el servei va participar al I Congrés de Codesenvolupament i Migracions organitzat per Càritas de Mallorca, en què va dinamitzar un taller de desenvolupament econòmic i financer. Per consultar informació més completa sobre el taller, les fotografies i les conclusions, podeu accedir a: http://www.emprenedorsimmigrants.org/post/61652

El bloc d'emprenedors immigrants ha estat actiu al llarg de l'any 2008 i ha rebut un total de 1.128 visites, amb 3.925 pàgines consultades, a les quals s'ha accedit des de 25 països diferents. Al territori espanyol el web ha tingut 1.056 visites procedents de totes les comunitats autònomes.

C) Comerç just a Eivissa

Durant el 2008, la Botiga Solidària ha continuat venent els seus productes, difonent el comerç just i sensibilitzant sobre aquesta classe de comerç.

El 2008, el volum comercial de la Botiga Solidària ha suposat un total de 53.471,45 euros. Una bona part d'aquest volum aconseguit, es pot atribuir a l'esforç fet per assistir a fires i jornades (9 en total), especialment la Fira Solidària de Nadal, feta al passeig de Vara de Rei, i el servei de Càtering Solidari de Comerç Just.

També ha tingut un efecte molt positiu la Campanya de Nadal, que el 2008 ha obtingut una resposta més bona per part de les institucions públiques. El Consell Insular, així com els ajuntaments d'Eivissa, Sant Antoni, Sant Josep, Santa Eulària i Formentera, varen incorporar productes de comerç just a les seves cistelles nadalenques. També varen adquirir productes de comerç just per a la campanya de Nadal la gestoria Víctor Torres i AENA.

Ca fer ressaltar la participació del voluntariat cobrint hores d'atenció al públic a la Botiga i assistint a les fires i jornades de difusió. En aquest apartat del voluntariat, cal mencionar la incorporació de 3 voluntàries durant el 2008, cosa que incrementa fins a 7 les persones que col·laboren desinteressadament amb nosaltres.

També cal destacar la col·laboració amb Cas des Bosc, la marca d'una societat limitada (Carlos de las Heras García, SLNI), i part d'un projecte de l'Associació de Permacultura de les Illes Pitiüses i del Grup Leader (+), amb la finalitat de fomentar la producció local de l'illa, en particular la producció agrícola ecològica o respectuosa amb el medi ambient. El sucre ecològic per a les compotes i confitures procedeix del comerç just.

5.2 COOPERACIÓ

La nostra tasca de cooperació està emmarcada dintre del quart principi de l'economia solidària: afavorir la cooperació dintre i fora de l'organització; i amb el compromís de la Fundació i els seus treballadors i les seves treballadores de contribuir a fer més petites les desigualtats existents en el món.

Continuem amb relacions estretes amb l' EFIP (Veneçuela) i PROCOMES (El Salvador) donat que fa anys que compartim amb ells els mateixos objectius: treball amb residus, treball amb col·lectius desfavorits i els valors de l' economia solidaria,

a la vegada que poden compartir des de un posicionament de igualtat les nostres experiències, aprendre i ser referents els uns dels altres.

Durant el 2008 la fundació ha contribuït a fer possible els següents projectes:

> "Estudi per al disseny d'un projecte d'inserció sociolaboral de joves, mitjançant la recuperació, revitalització de productes i una botiga solidària a Veneçuela" finançat amb 29.404,02 per la Agència de Cooperació Internacional del Govern Balear.

Per altre banda, vam seguir amb el desenvolupament d'accions de sensibilització, en concret, sobre el consum responsable mitjançant la realització del projecte "El consum responsable, una eina al servei del planeta " finançat per la ACIB i desenvolupat a Mallorca durant els mesos d'Octubre 2008 fins maig de 2009. Així mateix, hem participat amb activitat relacionades amb la difusió del Comerç Just a Felanitx, Capdepera i Artá dins la campanya de Nadal finançat per la ACIB.

6. Cream xarxa

El treball en xarxa és un dels principis pels quals es regeix la Fundació. Participam en els espais següents:

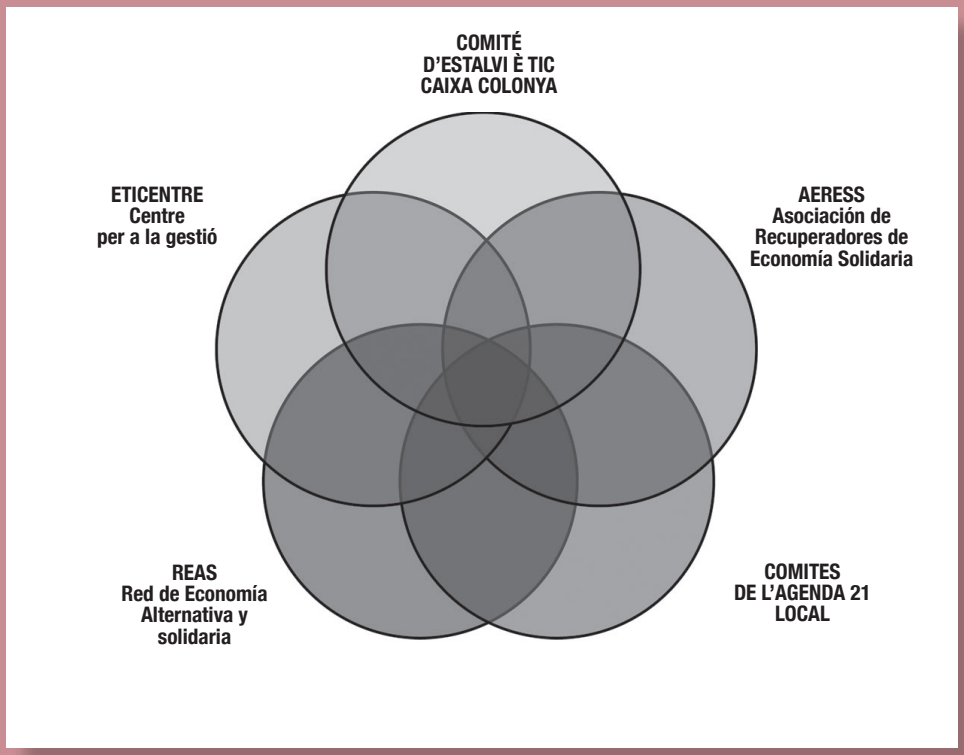

Destacam principalment:

* El X aniversari de Reas Balears.
* El programa Ètics en col·laboració amb TV Mallorca.
* Realització de la Campanya "Quiereme como si fuera la primera vez. Reutiliza, da vida a los electrodomésticos". AERESS
* Participació al Congrés de Responsabilitat Social organitzat per l'Eticentre

7. Ingressos i despeses 2008

INGRESSOS F.DEIXALLES	
SUBVENCIONS	2.409.576,60
CONVENIS DE COL·LABORACIÓ/SERVEIS-ACTIVITATS-VENDES	4.981.494,82
DONATIUS	1.299.332,39
INGRESSOS FINANCERS	4.284,45
ALTRES ACTIVITATS	121.189,23
	8.815.877,49

DESPESES F.DEIXALLES (PROJECTES)	
1.- RMI (RENDA MÍNIMA D'INSERCIÓ)	428.991,85
2.- SERVEIS D'ORIENTACIÓ I ITINERARIS INTEGRATS D'INSERCIÓ	
PALMA/SOLLER/FELANITX/LLEVANT	614.975,04
EIVISSA	179.565,16
CALVIÀ	92.129,30
3.- CODESENVOLUPAMENT I MIGRACIONS (MACROPROJECTE)	190.120,03
4.- COMERÇ JUST	40.581,73
5.- "TEULA" (Neteja i Inserció)	425.632,72
6.- TALLERS-ITINERARIS d'inserció	2.444.856,88
7.- EDUCACIO AMBIENTAL	272.984,07
8.- GESTIÓ DE RESIDUS	3.860.771,04
9.- INSERCIÓ I RECICLATGE - EIVISSA	54.857,41
10.- INSERCIÓ LABORAL	66.426,42
11.- REINICIA	68.940,58
12.- ACCIONS FORMATIVES	65.462,08
13.- CENTRE DE DIA - ANDRATX	33.391,09
14.- CENTRE ESPECIAL D'OCUPACIÓ (FRONTERA)	49.356,90
15.- PUNT VERD ANDRATX	33.811,57
	8.922.853,87

NOTA: La informació econòmica detallada anteriorment està pendent de la revisió final de l'auditoria externa obligatòria

AGRAÏMENTS

A les conselleries de Treball i Formació, d'Afers Socials, Promoció i Immigració i Medi Ambient. Al Consell Insular de Mallorca, als departaments de Medi Ambient, Benestar Social i Cooperació local. Al Consell d'Eivissa, als departaments de Mobilitat i Activitats i de Política Social i Sanitària. Als ajuntaments de Palma, Felanitx, Sóller, Andratx, Eivissa, Sant Antoni, Sant Josep, Santa Eulàlia, Inca, Fornalutx i Santanyí.

"A Colonya Caixa pollença i al Projecte de banca ética FIARE "

A la Fundació La Caixa i a l'Obra Social de Sa Nostra.

A les empreses TIRME i Mac Insular i a moltes empreses que ens han ajudat a integrar-hi persones.

A tots els grups d'Acció Social de Càritas i a tots els centenars de persones, entitats i empreses que han donat els seus objectes amb fins de reutilització o reciclatge, cosa que ens possibilita continuar amb els nostres objectius d'inserció laboral.

I a tots i a totes els que ens hem descuidat, però que segur que ens han acompanyat en el camí.

Serveis Centrals
C/Son Gibert nº 8A
Tlfno: 971472565
recursoshumanos@deixalles.org

Deixalles Palma
C/ Son Gibert nº8A
Tlfno: 971472211
deixallespalma@deixalles.org

Deixalles Sóller
C/ Desviament nº 48
Tlfno: 971632555
deixallessoller@deixalles.org

Deixalles Felanitx
C/ Antoni Maura, 30
Tlfno 971582710
deixallesfelanitx@deixalles.org

Deixalles Llevant
C/ Fusters nº 12/13
Pol. Capdepera
Tlfno: 971829590
deixallesllevant@deixalles.org

Deixalles Calvià
C/ Alacant nº 9
Pol. Son Bugadelles
Tlfno: 971698422
deixallescalvia@deixalles.org

Deixalles Eivissa
Pol. Montecristo. San Antoni
Tlfno: 971191118
deixalleseivissa@deixalles.org

Deixalles Inca
C/ Mestral nº 5
Tlfno: 971500877
deixallesinca@deixalles.org

Serveis de gestió de residus
C/ Music Baltasar Samper nº 6 a
Tlfno: 971706803
coordinaciosgr@deixalles.org

Teula
C/Eusebi Estada Nº 48
Tlfno: 971 214260
teula@deixalles.org

Botiga Solidària
Avda. Espanya Nº 52 Eivissa
Tlfno: 971303746
Botigasolidaria.com

Fundació Deixalles
Una alternativa ecològica i social